

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

תוכן

- 2.....פרק שני כהן גדול.....
- א.....כהן גדול דן ודנין אותו מעיד ומעידין אותו.....
- 2.....
- ב.....חולץ וחולצין לאשתו ומייבמין את אשתו אבל הוא אינו מייבם מפני שהוא אסור באלמנה.....
- 2.....
- ג.....מת לו מת אינו יוצא אחר המטה ... אינו יוצא מן המקדש משום שנאמר ומן המקדש לא יצא.....
- 5.....
- ד.....וכשהוא מנחם אחרים דרך כל העם עוברין בזה אחר זה והממונה ממצעו בינו לבין העם.....
- 7.....
- ה.....וכשהוא מתנחם מאחרים כל העם אומרים לו אנו כפרתך והוא אומר להן תתברכו מן השמים.....
- 7.....
- ו.....וכשמברין אותו כל העם מסובין על הארץ והוא מיסב על הספסל.....
- 7.....
- ז.....המלך לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו.....
- 8.....
- ח.....לא חולץ ולא חולצין לאשתו לא מייבם ולא מייבמין לאשתו ... אם רצה לחלוץ או לייבם ... אין שומעין לו ואין נושאים אלמנתו.....
- 9.....
- ט.....התקוששו וקושו ... קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים.....
- 9.....
- י.....ההורג כהן גדול או כהן גדול שהרג את הנפש אינו יוצא משם לעולם.....
- 10.....
- יא.....אם עבר על עשה ועל לא תעשה הרי הוא כהדיוט לכל דבריו.....
- 10.....
- יב.....והתעלמת פעמים שאתה מתעלם ... כהן והוא בבית הקברות זקן ואינה לפי כבודו.....
- 10.....
- א.....או שהיתה מלאכה שלו מרובה משל חבירו.....
- 12.....
- ב.....מעיד למלך.....
- 13.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

- ג. אין מושיבין מלך בסנהדרין ולא מלך וכהן גדול בעיבור שנה
13.....
- ד. חולץ וחולצין כו' קא פסיק ותני לא שנא מן האירוסין ולא שנא מן הנישואין
14.....

דף יח.

פרק שני כהן גדול

א. כהן גדול הן ודנין אותו מעיד ומעידין אותו

כ"ג הן ודנין¹ אותו ומעידין עליו², ובכל דיני ממונות שוה להדיוט, אבל אם צריכין לדונו דיני נפשות אין דנין אותו דיני נפשות אלא בב"ד הגדול בלבד שנאמר (שמות יח פסוק כב) **כָּל הַדָּבָר הַגָּדוֹל יָבִיאוּ אֵלָיָךְ**. דרשינן הדבר הגדול של הגדול (סנהדר' יח, ב), ומשה הוי במקום כל הסנהדרין, והוא כשצריכין לדונו למיתה, אבל למלקות נדון בב"ד של שלשה ככל אדם.

ב. חולץ וחולצין לאשתו ומייבמין את אשתו אבל הוא אינו

מייבם מפני שהוא אסור באלמנה

כהן גדול אסור באלמנה ומצווה על הבתולה, וכבר התבאר במסכת קידושין דף עז: ודרף עח. שאם קידש כהן גדול³ אלמנה ובעלה, לוקה שתים אחת

¹ רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק ה הלכה ח

² משמע דהוא אינו מעיד לאחרים אלא למלכי ישראל כמ"ש אח"ז ואם היתה עדות למלך ישראל ה"ז הולך לבי"ד הגדול ומעיד וכ"כ פ"א דהל' עדות הל' ג' ופ"א הל' ט' אך בפ"ג דהל' מלכים הל' ז' פסק סתמא עיין שם וידוע דפשט הסוגיא ומסקנא דמילתא אינו כן אלא דאין מעידין למלכי ישראל כלל וכבר מרן הקדוש צדד הרבה להליץ בעד רבינו וע"ע להרב לח"מ ז"ל שם. מעשה רקח שם

³ רמב"ם איסורי ביאה פ"ז ה"ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

משום (ויקרא כא פסוק יד טו) אֶלְמָנָה וְגו' לֹא יִקַּח וְאֶחָת מִשׁוּם וְלֹא יִחַלֵּל זְרָעוֹ בְּעַמּוּיוֹ אֲבָל בְּקִדּוּשֵׁינָי⁴ או נישואים לחוד אינו לוקה⁵.

ואחד כהן גדול משוח בשמן המשחה, או המרובה בגדים, ואחד כהן העובר, ואחד כהן גדול שמנוהו ועבר, וכן כהן משוח מלחמה, שבא על אלמנה לוקה אחת, אע"פ שלא קידש. שנאמר (ויקרא כא פסוק טו) וְלֹא יִחַלֵּל זְרָעוֹ בְּעַמּוּיוֹ כִּי־זָן שִׁבְעָלָה חֲלָלָהּ, ופסלה לכהונה.

ואם מת⁶ אחיו ללא בנים אינו יכול ליבם את אשת אחיו שהרי אלמנה היא, וכבר התבאר במסכת יבמות דף כ: ודף סא. שאם היתה היבמה⁷ אסורה על יבמה איסור לאו או איסור עשה, או שהיתה שנייה הרי זו חולצת ולא מתיבמת, ואף על גב שמן התורה היתה מותרת להתייבם⁸ שהרי היבום הוא מצות עשה, וכל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה יבא עשה וידחה את לא תעשה, אבל חכמים גזרו⁹ שלא יתייבמו שמא יבא עליה פעם שנייה, שאין מצות עשה אלא ביאה ראשונה בלבד¹⁰, וגזרו ביאה ראשונה משום ביאה שנייה¹¹, לכך אינה מתייבמת¹², אבל מ"מ עריכה חליצה שהרי היא זקוקה לו מן התורה לביאה ראשונה.

⁴ דהילכתא כוותיה דרבא נגד אביי בקידושין עה ע"א דבקיודשין לחוד ליכא מלקות ועיין ל"ת קנט וקס האם יש איסור בקידושין עכ"פ מדרבנן בנושא גרושה או חללה וה"ה כאן

⁵ מנחת חינוך מצוה רסו אות א

⁶ רמב"ם כלי מקדש שם הלכה י

⁷ רמב"ם הלכות יבום וחליצה פרק ו הלכה י, שו"ע ולבוש אבהע"ז קעד א.

⁸ ונדחה שם תירוץ של רבא דאמר דלא דחי עשה את ל"ת מאחר דיכול לקיים שניהם העשה ואת ל"ת וליתן חליצה ונדחה שם מטעם דקיי"ל חליצה במקום יבום לאו מצוה היא

⁹ אולם עי' שו"ת הרשב"א ח"ד סי' רפ, שם שאין חייבי לאוין מתייבמות מה"ת לפי שאפשר בחליצה, ועי' מש"כ בשו"ת מגיד מראשית (אלפנדרוי) סי' ה (דף לה ע"א) וחקרי לב יו"ד הל' שבועות סי' פה וקוה"ע סי' יד אות ד בדעתו. ועי' ראב"ן יבמות (עהרענרייך דף רלט), שהיבוי לאוין אינן מתייבמות מה"ת, והביא הלימוד מ"יבמות", ושוב כ' שמה"ת עשה דוחה ל"ת, ולכן אם בא עליה קנאה, עי' להלן, וצ"ב.

¹⁰ וכתבו תוס' לאו דוקא אלא אפילו גמר הביאה נמי אסור כי היבמה נקנית בתחלת הביאה וכתבו תוס' שם מדביאה הראשונה מותרת ביבם אפילו מן הארוסין אף על גב דקיי"ל אין אשה מתעבר' מביאה ראשונה ש"מ דלא בעינן שתהי' ראוי' להקמת שם אלא כשהם ראויים להקמת שם לאפוקי איילונית וסריס, מכאן נראה ה"ה אם רוצה רק לבעול פ"א ולגרש אותה מיד ג"כ מותר. ב"ש שם א

¹¹ עיין ברמב"ם שוה מעם לאיסור אף בשניות, עיין ביאור הגר"א שם א שמעם זה אף לחייבי עשה.

¹² וכתבו אחרונים (עיין שו"ת רחש לבב סי' יז; מנחת פתים אהע"ז סי' קעד ס"א) שמטעם זה אף במקום שאין היבמה יכולה לחלוץ, כגון שהיא אילמת וכיוצא, אם היא מחייבי לאוין אסורה להתייבם, אף על פי שתענג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

אולם כהן גדול שהיתה יבימתו נשואה כיון שאסורה באיסור לאו ועשה כמו שהתבאר שם דף כא. שאסורה לו בלאו של אלמנה לכהן גדול ובעשה מהכתוב: (ויקרא כא פסוק יג) והוא אִשָּׁה בְּתוּלָיָהּ יִקַּח – בתולה ולא בעולה אינה מתייבמת¹³. שאין עשה דוחה לא תעשה ועשה¹⁴. ואם בא עלי' כהן גדול, לא נפטרה צרתה דאין עשה דוחה את ל"ת ועשה של אלמנה לכ"ג¹⁵.

ולפיכך חולץ הוא לה¹⁶, ואם מת הוא בלא בנים, חולצים לאשתו, ומייבמין את אשתו, ואם גירש אשה מותרת להנשא לשאר העם.

ג. עד פתח שער העיר

ובית יהיה¹⁷ מוכן לכהן גדול במקדש והוא הנקרא לשכת כ"ג, ותפארתו וכבודו¹⁸ שיהיה יושב במקדש כל היום, ולא יצא אלא לביתו בלבד בלילה או שעה או שתים ביום, ויהיה ביתו בירושלים ואינו זז משם.

לעולם. אולם אם אינה אסורה בביאה שניה אתי עשה ודחי לא תעשה. עיין חקרי לב יו"ד הל' שבועות סי' פה (דף פא ע"ב) ולהכי בנשבע שלא ליבם, מייבם או חולץ.

¹³ וגם למור אהע"ז סי' קעה; חוסן ישועות יבמות כ ב, הסוברים שאיסור עשה נדחה מפני מצות עשה, ואף כשיש עמו לא תעשה, ועי' יש"ש שם וש"ת נוב"ק בתשובה שבסוה"ס, בד' הרמב"ם; קרי"ס יבום פ"ו; עי' פנ"י שם; עי' בהגר"א סי' קעד ס"ק א. ועי' שאנ"א סי' לג שלדעת הרמב"ם עשה בקום ועשה דוחה עשה בשוא"ת, והאריך להקשות ע"ז כתבו אחרונים (עיין תורעק"א יבמות פ"ו מ"ד; שו"ת חמד"ש או"ח סי' לא אות ה; חוסן ישועות יבמות כ ב; ברוך מעם דין עדל"ת דין ג פ"א; ערל"ג שם ושם יא ב; מלבושי יום טוב אהע"ז סי' יח; קה"י יבמות סי' מב. ועי' חקרי לב אהע"ז סי' סח) שעשה של בעולה לכהן גדול הוא מצות עשה, שאינה נדחית מפני עשה אחר

¹⁴ ואף לרשב"א כתובות מ א, והובא בשמ"ק שם שאיסור עשה של בעולה לכהן גדול חשוב כלאו להרחות מפני עשה, עיין שו"ת נוב"ק בתשובה שבסוה"ס. ועי' המגיה באב"מ סי' קעד אות ב שאינה מתייבמת מן התורה, לפי שריבוי הכתוב "יבמתו", שבא לומר שיש יבמה שאינה עולה ליבום ועולה לחליצה, והיא יבמה מחייבי עשה או חייבי לאוין ועשה, אף בא למעט שאינה מתייבמת

¹⁵ ב"ש קעד א

¹⁶ רמב"ם כלי המקדש שם

¹⁷ רמב"ם שם הלכה ז

¹⁸ כי רבינו אוזיל למעמיה שכתב לעיל בהלכה ה' דאינו יוצא מביהמ"ק כל עיקר לכן תפס המקרא כפשוטו ולפי ששם הפי' דאינו יוצא אחר המטה שמא ישכח ויגע לכן לא כתב זה בדרך מצוה חיובית רק למצוה מן המובהר. הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

ד. מת לו מת אינו יוצא אחר המטה ... אינו יוצא מן המקדש

משום שנאמר ומן המקדש לא יצא

כהן גדול שמת לו מת¹⁹ אינו יוצא אחריו, שכהן גדול אינו מטמא למת מן המתים²⁰, במין ממיני הטומאה בין בנגיעה בין במשא, ואפילו לקרובים שמצוה על כהן הדיוט ליטמא להם אינו מטמא, שנאמר (ויקרא כבא פסוק יא) וְעַל כָּל נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא לְאַבְיוֹ וְלֶאֱמוֹ לֹא יִטְמָא. ואם נגע או נשא לוקה.

ואינו יוצא מפתח ביתו או מן המקדש. ואם יצא בשעת עבודה חייב מיתה בין כהן גדול בין כהן הדיוט²¹ שנאמר (שם י פסוק ז) וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצֵאוּ מִן הַמִּטָּה כְּלוּמַר לֹא תִנְיְחוּ עֲבוּדָה וְתֵצֵאוּ מִבֹּהָלִים וְדַחוּפִים מִפְּנֵי גִזְרָה זוֹ וְאִפְּלוּ לִיתֵן לְאַחַר לְגִמּוּר הַעֲבוּדָה וְהוּא יֵצֵא חוּץ לְמִקְדָּשׁ²² וְיִי"א²³ שאין כהן הדיוט מוזהר מלאו לא תצאו. שלא לצאת בשעת עבודה.

וכן זה שנאמר בכהן גדול (שם כא פסוק יב) וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַלֵּל, וְיִי"א²⁴ שאינו אלא בשעת העבודה בלבד, שלא יניח²⁵ עבודתו ויצא, אלא

¹⁹ שם הלכה ה

²⁰ רמב"ם אבל פ"ג ח"ו

²¹ וזו היא שדרשו שם (ס"פ מלוואים) כי שמן משחת י"י עליכם מה ת"ל שיכול אין לי אלא אהרן ובניו שנמשחו בשמן המשחה שאם יצאו בשעת עבודה חייבין מיתה מניין לכל הכהנים שבכל הדורות ת"ל כי שמן משחת י"י עליכם. לומר שאפילו כהנים הדיוטים שבכל הדורות כאלעזר ואיתמר הם באזהרה זו שלא להניח עבודה ולצאת כל זמן שיכולין לעשותה והראיה משמן משחת י"י עליכם. מדלא כתיב כי בשמן הקדש נמשחתם ואמר שמשחת י"י עליכם שהוא לדורות כמו שאמר בהם (ס"פ פקודי) והיתה להיות להם משחתם לכהונת עולם לדורותם (רמב"ן בהשגות לספר המצוות שורש ה)

²² מנחת חינוך מצוה קנא אות א

²³ השגת הראב"ד שם וז"ל "תימה גדול הוא זה שלא נאמר אותו פסוק אלא לאותה שעה בשביל שנמשחו בניו ומה שאמרו בתורת כהנים מניין לכהנים שבכל הדורות לכהנים הגדולים שבכל הדורות קאמר שהרי שמן משחת קדש הוא מרבה אותם" ועיין בערוך השולחן העתיד שם סי' לה סעי' טו שהקשה לדעת הראב"ד מנלן לאסור מרובה בגדים

²⁴ רמב"ם ביאת המקדש פ"ב ה"ה

²⁵ עיין מאירי יומא דף פה ע"א שכתב "היה יוצא ליהרג וטען שפלוגי כהן יודע לו זכות מוסרין לו שני תלמידי חכמים לילך שם לראות אם יש ממש בדבריו ואם יש ממש בדבריו מביאין אותו ואפילו היה עובד עבודה יניחוה ויבא אחר תחתיו" ועיין מנחת חינוך שם אות ב וכתב שם "אם נגמר דינו בבית דין וכהן יודע לו זכות אין מפסיק העבודה, כי אין זה אפילו ספק פיקוח נפש כיון דנגמר דינו גברא קטילא הוא"

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

כהן גדול עובד כשהוא אונן²⁶ ויעבוד עבודה שהיה עוסק בה ואינה מתחללת²⁷, ואם יצא אחר מיטת מתו לוקה²⁸. וי"א²⁹ שיש בכהן גדול תוספת שאם מת לו מת הרי הוא מוזהר מלאו זה שלא יצא מפתח ביתו, או מן הקדש אחר המטה אפילו שלא בשעת עבודה³⁰. וי"א³¹ שאינו אלא איסור מדרבנן. וי"א³² שמדרבנן מניח עבודתו ויוצא. אולם אינו יוצא אחר מתו.

²⁶ ודעת הרמב"ן בהשגות שם שלוקה גם משום ולא יחלל וכן כהן הדיוט שיצא סתם בעת עבודה לוקה משום זה ואכמ"ל

²⁷ ולא רק עבודה שעסוק בה אלא גם להתחיל עבודה אחרת מותר לו כיון שלא חל עליו אנינות אמנם אין כופין אותו לעבוד עבודה אחרת אם אין רצונו בזה מפני טרדת לבו אבל לגמור עבודה שעסק בה ואפידו הכנה לעבודה שעסק בה כופין אותו לגמור (משנה למלך שם ערוך השולחן העתיד שם סעי' יט)

²⁸ רמב"ן בהשגות שורש ה

²⁹ חינוך מצוה קנא

³⁰ ונראה שאף לדעתו אין לוקה על זה וכן הרמב"ם בפ"ה ה"ה מכלי המקדש לא הזכיר מלקות בזה ועיין בחי' הגרי"פ לסה"מ לרס"ג ל"ת רמז (רמא ע"א)

³¹ רמב"ן ויקרא פכ"א פס' יב וז"ל שם "כל זה אסמכתא מדבריהם הם הנהיגו סילסול בכהן גדול שלא יצא אחר המטה, לפי שהוא אינו מטמא לקרובים, ואדם בהול על מתו, שמא יגע בהן בענין ויפל יוסף על פני אביו (בראשית נ א)" וכ"כ הכס"מ כלי המקדש פ"ה ה"ה בדעת הרמב"ם

³² תוס' יומא יג ע"ב ד"ה היה ובגמ' שם "היה עומד ומקריב על גבי המזבח ושמע שמת לו מת מניח עבודתו ויוצא דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר יגמור ורש"י פי' בכהן הדיוט ותוס' הקשו שם עליו וכתבו "ול"ג דבכהן גדול איירי אף על גב דכהן גדול מקריב אונן ה"מ מדאורייתא אבל מדרבנן ס"ל לרבי יהודה מניח עבודה ויוצא ואל תתמה דהא מסקינן גזירה שמא יאכל אלמא אע"ג דכהן גדול מקריב מדאורייתא כל היום (מודו) ביה רבנן א"כ ברייתא נמי איכא למימר מעיקרא דבכהן גדול איירי ומדרבנן" וכיון דקיי"ל דהלכה כר' יוסי נגד ר' יהודה (עיין עירובין מו ע"ב תוד"ה דילמא עירובין צו ע"א וכ"מ רי"ף הולין לב ע"א מדפי הרי"ף) א"כ לא חיישינן מדרבנן להכי, וכן כתב בליקוטי הלכות זבחים יז (י ע"א בדפו") אבל בפסקי התוספות יומא שם אות יג כתבו כר' יהודה ואפשר שהם גרסו במחלוקת זו ר' יהודה ור' שמעון במקום ר' יוסי וקיי"ל ר' שמעון ור' יהודה הלכה כר' יהודה ובעיני זה כתב בליקוטי הלכות שם בזבח תודה ד"ה ואיכא מרבנוואתא בדעת רש"י ועיין במאירי שם וע"כ צ"ל לדעת תוס' שאין איסור לכהן גדול אונן לצאת מבית המקדש בשעת עבודתו שאל"כ הא"כ מדרבנן מחשש שמא יאכל אמרו לו רבנן לעבור בקום ועשה ולצאת מן המקדש אלא ע"כ שאין לו איסור רק שבה שונה מכהן הדיוט שכהן הדיוט אסור לו לעבוד וכהן גדול רשאי אבל איסור לצאת אין להם כלל אמנם אינו מסתבר כלל שהרי פשטיה דקרא הוא ומן המקדש לא יצא דהיינו כשמת לו מת ולכן אפשר דיוצא היינו שאינו ממשיך לעבוד או לחלוק אבל אסור לצאת מן הקדש ודוחק אמנם יותר נראה דמה שאסור היינו שלא ייצא על מתו אבל לצאת מן המקדש שלא על מתו בזה אין איסור ויבואר על פי מש"כ הרמב"ן עה"ת שם "לפיכך אני אומר כדי לקיים כל דברי חכמים, שעיקר הכתוב הזה יזהיר בכהן גדול שלא יצא מן המקדש בשעת עבודה על כל נפשות מת, ולא יחלל את המקדש שיעזוב עבודתו לכבוד המת, אבל יהיה כבוד המקדש ועבודתו גדול עליו מכבוד המת ואהבתו אותו וכל שכן שאם מניח עבודתו ללא דבר ויוצא שעובר בלאו הזה, אבל הזהירו הכתוב בענין המת להתיר לו העבודה כשהוא אונן, ומאחר שהיא מותרת לו אם יניחנה מרצון עצמו יהיה חלול המקדש וזה הוא פירוש הכתוב הזה"

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ה. וכשהוא מנחם אחרים דרך כל העם עוברין בזה אחר זה

והממונה ממצעו בינו לבין העם

לא יכנס³³ לבית המשתה ולא לסעודה של רבים אפילו הם של מצוה, אבל הולך הוא אם רצה לבית האבל.

וכשהוא הולך אינו הולך בערבוביא עם שאר הכהנים, אלא מסבבין אותו הכהנים וחולקין לו כבוד, והסגן ממצעו בינו לבין העם, והסגן ומשוח שעבר מימינו³⁴, וראש בית אב והאבלים וכל העם משמאלו, ואומר לאבלים תנוחמו, והן מכבדין אותו כפי כהן. כמו שיתבאר להל דף יט בעזרי"ת.

ו. וכשהוא מתנחם מאחרים כל העם אומרים לו אנו כפרתך

והוא אומר להן תתברכו מן השמים

מת לו מת³⁵, חייב בכל דברי אבילות, אלא שאסור לו לקרוע בגדיו למעלה ולגדל פרע ולצאת אחר המטה, וכל העם באים לנחמו לביתו, והוא עומד בשורה וסגן מימינו וראש בית אב וכל העם משמאלו, ואומרים לו אנו כפרתך³⁶ והוא אומר להם תתברכו מן השמים.

ז. וכשמברין אותו כל העם מסובין על הארץ והוא מיסב על

הספסל

³³ רמב"ם כלי המקדש פרק ה הלכה ד

³⁴ כגון שאירע פסול בכ"ג ומינו אחר תחתיו ומשעבר פיסולו של ראשון חוזר לעבודתו ושני קרי ליה משוח שעבר.

³⁵ שם הלכה ה והלכות אבל פרק ז הלכה ו

³⁶ וע' בס' דברי יעקב שפ"י אומרים לו אנו כפרתך עפמ"ש ברש"י ברכות ה' ע"ב דאבלות מכפרת על האדם ולהכי קאמרי ליה אנו כפרתך ולא תצטרך כפרה אחרת שלא יארע לך עוד כל אָבֵל ויעוין בקול הרמ"ז דדוקא לכה"ג אומרים כן ולא למלך משום דסתמיה דכה"ג הוא רבן של ישראל כו'

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

וכשמברין אותו³⁷ כל העם מסובין על הארץ, והוא מיסב על ספסל³⁸ נמוך³⁹.

ח. המלך לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו

מלכי בית דוד⁴⁰ אף על פי שאין מושיבין אותם בסנהדרין, יושבין ודנים הם את העם, ודנים אותם אם יש עליהן דין, ומעידין עליהן. ודינם ככהן גדול⁴¹, שבכל דיני ממונות שוה להדיומ, אבל אם צריכין לדונו דיני נפשות אין דנין אותו דיני נפשות אלא בב"ד הגדול בלבד שנאמר (שמות יח פסוק כב) **כָּל הַדָּבָר הַגָּדוֹל יָבִיאוּ אֵלַיךָ**. דרשינן הדבר הגדול של הגדול (סנהדר' יח, ב), ומשה הוי במקום כל הסנהדרין, והוא כשצריכין לדונו למיתה, אבל למלקות נדון בב"ד של שלשה ככל אדם.

היה יודע איזה⁴² עדות אינו חייב להעיד ואפילו בב"ד הגדול, שאין זה מכבודו שיעמוד לפני ב"ד ושילך ויעיד, אך אם המלך צריך לעדותו ילך ויעיד בב"ד הגדול משום כבודו של מלך. וה"ה אם העדות היה לדבר איסור לאפרושי מאיסורא, או לקידוש החדש, הולך ומעיד

אבל מלכי ישראל יתבאר להלן דף יט בעזיה"ת שגזרו חכמים אין דנין ואין דנין אותם ולא מעיד ולא מעידין עליו, לפי שלבן גם בהן ואין נכנעים לדברי תורה ויבא מן הדבר תקלה והפסד על הדת.

³⁷ שם הלכה ו ושם בהלכות אבל

³⁸ לפי שהוא חייב בכפיית המטה ואין כבודו לישב בפני העם על מטה כפויה הלכך יושב על הספסל שאין בו משום כפיית המטה ואין צריך לכפותו אבל מלך אין חייב בכפיית המטה לפיכך יושב על הדרגש.

³⁹ ויעוין בפיהמ"ש להרמב"ם שכ' והספסל הוא כסא קמן, ונראה דלאו לפרושי מלה קאתי כי אם הלכתא קמ"ל שאם כי אין כבודו לישב על מטה כפויה עכ"פ אינו מסיב במקומו כהרגלו כי אם על ספסל קמן וכ"כ בשושנים לדוד לק' (כ' ע"א) גבי מלך שהדנישו דמוסב על הדרגש כלומר ולא על המיטה.

⁴⁰ רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ב הלכה ה והלכות מלכים פרק ג הלכה ז

⁴¹ מים חיים לפר"ח

⁴² שם הלכה ט ערוך השולחן העתיד הלכות כלי המקדש סימן כד סעיף יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ט. לא חולץ ולא חולצין לאשתו לא מייבם ולא מייבמין לאשתו ... אם רצה לחלוץ או לייבם ... אין שומעין לו ואין נושאים אלמנתו

כבוד גדול⁴³ נוהגין במלך, לא ישתמש בעבדיו ושפחותיו ושמשויו אלא מלך אחר, לפיכך אבישג היתה מותרת לשלמה ואסורה לאדוניה. כמבואר להלן⁴⁴ דף כב. אבל אשתו של מלך אינה נבעלת לאחר לעולם, אפילו המלך אינו נושא אלמנתו או גרושתו של מלך אחר.

ואינו חולץ, שנאמר (דברים כה פסוק ט) וַיִּרְקַח בְּפָנָיו וְזֶה בַּזְיוֹן, ואפילו רעה אין שומעין לו, שהמלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, והואיל ואינו חולץ אינו מייבם⁴⁵, ואם יש לו אח אחר חולץ או מייבם ואם לאו תשאר בזיקתה כל ימיה⁴⁶, וכן אם מת הוא כיון שאי אפשר ליבם את אשתו כך אין חולצין לה⁴⁷, אלא תשב לעולם בזיקתה.

י. התקוששו וקושו ... קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים

כבר התבאר במסכת ב"ב דף ס: אדם שעובר⁴⁸ בעצמו את אותה עבירה, אינו יכול להוכיח חוטאים אחרים. עליו לשוב תחילה בתשובה מעבירה זו ולאחר מכן יוכל להוכיח אחרים, כפי שאמרו: "קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים"⁴⁹.

⁴³ רמב"ם הלכות מלכים פרק ב הלכה א ב

⁴⁴ אמר רב יעקב אמר רבי יוחנן אבישג מותרת לשלמה ואסורה לאדוניה מותרת לשלמה דמלך היה ומלך משתמש בשרביטו של מלך ואסורה לאדוניה דהדיוט הוא כלומר שלא בעל דוד את אבישג וכיון דאבישג לא היה לדוד תורת אישות בה מדקאמר מותרת לשלמה שאם היה לו בה שום תורת אישות אסורה היתה לו אי משום דאבוה הוה אי משום דמלך הוה ואשתו אסורה אפילו למלך אחר וכמו שיתבאר בסמוך וא"כ לא היתה אבישג לדוד אלא משרתת וקאמר דאסורה לאדוניה דהדיוט הוא אלמא דעבדיו ושפחותיו ושמשויו לא ישתמש בהם אלא מלך אחר. כס"מ שם

⁴⁵ ורש"י (דף י"ט:) פירש הטעם שאסור הוא לייבם בזיון הוא לו לקום על שם אחיו.

⁴⁶ כס"מ שם

⁴⁷ כיון שאפילו יחלצו לה היא אסורה להנשא משום דגנאי הוא למלך שתהא אלמנתו חולצת מנעל. כס"מ שם

⁴⁸ כ"מ בחפץ חיים – חובת השמירה פרק ה אות י וכ"כ בכוכבי אור מאמר מז וכתב שלפ"ז אפ"ל כי מה שאמר ראב"ע תמה אני אם יש בדור הזה מי שידוע להוכיח הוא כפשוטו מצד קשט עצמך וכו',

⁴⁹ ועיין בשל"ה מסכת שבועות פרק גר מצוה קו. אמנם, הדורש לרבים, יראה שידרוש לשם שמים, להיות זוכה ומזכה לרבים, וכל דרוש ישליש לשלשה חלקים. חלק אחד, ידבר פשמים טובים בפרשה, המובהר מהמפרשים, ויאמרם בשמם, ויוסיף כפי שכלו הטוב. חלק השני, יאמר דינים, ללמד לרבים, בפרט לאותם שאינן בני תורה כל כך לומר דינים המצטרפים, כגון סדר כל היום, ודיני ציצית, ותפילין ומזוזה, והלכות שבת,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

דף יח:

יא. ההורג כהן גדול או כהן גדול שהרג את הנפש אינו יוצא משם לעולם

רוצה שנגמר⁵⁰ דינו לגלות ולא היה שם כהן גדול, וההורג כהן גדול ולא היה שם כהן גדול אחר, וכהן גדול שהרג ולא היה שם כהן גדול אחר, הרי אלו גולין ואינן יוצאין מעיר מקלט לעולם.

יב. אם עבר על עשה ועל לא תעשה הרי הוא כהדיוט לכל דבריו

וכהן גדול⁵¹ שעבר עבירה שחייב עליה מלקות מלקין אותו בב"ד של שלשה כשאר מחוייבי מלקות וחוזר לגדולתו.

יג. והתעלמת פעמים שאתה מתעלם... כהן והוא בבית הקברות זקן ואינה לפי כבודו

כבר התבאר במסכת ברכות דף כו: ובמסכת ב"מ דף ל. שהרואה אבידת ישראל, חייב לטפל בה ולהשיבה לבעליה. היה המוצא כהן והאבידה בבית הקברות⁵², שאסור לו להכנס לשם, אינו חייב בהשבה.

ואם עבר ונכנס למקום טומאה נתחייב בהשבה, וגם עובר על לא תוכל להתעלם.

והנהגת הבית בהלכות אישות, והלכות ביאה, וכיוצא בזה הרבה. חלק השלישי, דברי מוסר, מחובת הלבבות, וראשית חכמה, וכיוצא בהם הרבה מאד. וכל המוסר שמייסר, יראה שיהיה בו, לקיים 'קשומ עצמך ואחר כך קשומ אחרים' (בבא מציעא קז ב).

⁵⁰ רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ז הלכה י

⁵¹ רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק ד הלכה כב והלכות סנהדרין פרק יז הלכה ח

⁵² שו"ע ונו"כ ערב ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

המוצא דבר מוקצה בשבת, אינו חייב, בהשבתה. ואסור⁵³ לו ליטלו.

וכבר התבאר במסכת ב"מ דף כט. שכן היה המוצא⁵⁴ חכם או זקן מכובד⁵⁵, והאבידה מדברים שאין דרכו ליטול בשוק, שגם אילו היתה האבידה שלו לא היה מטפל בה, אינו חייב מן הדין להחזיר בשל חבירו. ומ"מ מדרך הישר והטוב יש אומרים⁵⁶ שעליו להחזיר אף על פי שאינה לפי כבודו, וי"א⁵⁷ שאם הוא תלמיד חכם אסור לו לזלזל בכבוד תורתו ולהחזיר במקום שלא חייבתו תורה, ואם רוצה לעשות לפניו משורת הדין, ישלם לבעל האבידה מכיסו⁵⁸.

ודוקא כשיש צד בזיון, אבל כשאין בזיון אלא שאינו לפי כבודו, מכיון שת"ח שמחל על כבודו כבודו מחול. יכול לכו"ע להחזיר.

⁵³ בשו"ע הרב הלכות מציאה סוף סעיף מ כתב בפשיטות שאפילו איסור של דבריהם לא יעבור בשביל ממון חבירו, כגון להגביה מעות שמצא בשבת, שאין דוחין איסור בשביל ממון, שנאמר אני ה' כולכם חייבים בכבודי ומ"מ נראה שבמקום שמן הדין אין איסור שבת, אינו רשאי להחמיר על עצמו על חשבון אחרים, וכ"ש במקום שיש חשש ביטול עשה ובשורת חת"ס או"ח סימן פב נשאל אם מותר למלטל מוקצה במקום מ"ע של השבת אבידה, ולאחר שהביא שיטות הראשונים בדין מלטול כיסו בשבת, ומסקנת הפוסקים שאם מצא כיס אסור ליטלו, כמבואר באו"ח סוף סימן רסו, כתב החת"ס שלא התירו בהשבת אבידה אלא במקום שהתירו בשל עצמו, אבל במקום שבשלו אינו רשאי, לא מסתבר שיהא חייב בשל חבירו, שו"ע ונו"כ רסג א

⁵⁵ וכתב בשו"ע הרב סעיף לו שה"ה מי שאינו ת"ח ולא זקן מכובד, אלא הוא איש נכבד מחמת עושר או משפחה או ד"א, ומתבייש מהבריות שיודעים מעלתו, ועי' בקו"א שם. וסיים, אבל מי שאינו חשוב בעיני הבריות רק שמגביה דעתו ומחשב את עצמו ומתבייש בזה מהבריות, ובעיניהם אין זו חרפה לו, ה"ז חייב מן הדין להחזיר, אף על פי שאילו היה שלו לא היה מחזירם לעצמו, ואצ"ל אם לא היה מחזירם מחמת הטורה, שלא היה חפץ לטרוח לישא אותם לביתו הואיל והם כלים פחותים ודמיהם מועטים, ולא מפני שאינם לפי כבודו, שהוא חייב מן הדין לטרוח בהם עד שיגיעו לרשות בעלים, כי בשלו הוא רשאי לוותר על ממנו מפני טורח גופו, ולא בשל חבירו, שהתורה לא חסה אלא על כבוד הבריות ולא על טורח הגוף, ואפילו טורח מרובה מאד על שוה פרומה אחת, ע"כ. ועי' שו"ת פרי יצחק ח"א מסימן נב ואילך, ובסימן נו מחדש שבבזיון גדול, כגון שהוא ערום, אף על פי שבשלו לא היה חס על כבודו מפני הפסד ממון, בשל אחרים פטור. שו"ע ונו"כ שם ג

⁵⁷ בשו"ת חות יאיר סימן רה כתב דכ"ש כשאין המצוה מוטלת עליו, שאסור לו להתבונן ולוותר על כבודו, ודוקא כשיש צד בזיון, אבל כשאין בזיון אלא שאינו לפי כבודו, הרי קיי"ל ת"ח שמחל על כבודו כבודו מחול (עי' ברכ"י חו"מ סימן ז סעיף טו), ומצדד לומר שאדם מפורסם בחסידות, והיינו שידוע שדרכו לוותר על כבודו, מותר. וסיים דהיינו דוקא במצוות שבין אדם לחבירו, אבל במצוות שבין אדם למקום, מצינו לגדולי הדור שעסקו בעשיית סוכה ובשאיבת מים למצות וכדומה, ועי' פנים במשפט סימן ח. ובערוה"ש כתב דדוקא מכובד מחמת תורתו, אבל מכובד מחמת עשרו מותר לוותר על כבודו ולהחזיר.

⁵⁸ מ"א שם, וכתב בשו"ע הרב סעיף לה שאם אינו יודע של מי האבידה, וא"כ אינו יודע למי לשלם, שוב אינו יכול לצאת ידי הכל, דממ"נ יש כאן איסור, ועי' בקו"א שם. ומהריק"ש כתב שאם בעל נפש הוא ורוצה לצאת ידי כל השיטות, ימתין שם עד שיבא אחר ויחזירה. ובסמ"ע שם סק"ג נראה דבכל ספק בהשבה יוצא כשמשלם מכיסו, אבל בחידושי הפלא"ה כתב שאינו יוצא בזה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

אדם מפורסם בחסידות, שידוע שדרכו לוותר על כבודו, מותר.

גם מי שאינו ת"ח ולא זקן מכובד, אלא הוא איש נכבד מחמת עושר או משפחה או כל סיבה אחרת, ומתבייש מהבריות שיודעים מעלתו, דינו כזקן שאינה לפי כבודו. אך כאן לכו"ע מדרך הישר והטוב עליו להחזיר אף על פי שאינה לפי כבודו.

אך מי שאינו חשוב בעיני הבריות, רק שמגביה דעתו ומחשב את עצמו ומתבייש בזה מהבריות, ובעיניהם אין זו חרפה לו, ה"ז חייב מן הדין להחזיר, אף על פי שאילו היה שלו לא היה מחזירם לעצמו.

וכן אילו היו שלו לא היה מחזירם מחמת הטורח, שלא היה חפץ לטרוח לישא אותם לביתו הואיל והם כלים פחותים ודמיהם מועטים, ולא מפני שאינם לפי כבודו, חייב באבידה מן הדין לטרוח בהם עד שיגיעו לרשות בעלים, כי בשלו הוא רשאי לוותר על ממונו מפני טורח גופו, ולא בשל חבריו, שהתורה לא חסה אלא על כבוד הבריות, ולא על טורח הגוף.

בבזיון גדול, כגון שהוא ערום, אף על פי שבשלו לא היה חס על כבודו מפני הפסד ממון, בשל אחרים פטור.

א. או שהיתה מלאכה שלו מרובה משל חברו

מצא אבידה⁵⁹ של חברו, ובאותו זמן⁶⁰ פגע גם באבידתו, שאם יטפל בשל חברו יפסיד את שלו, או שאר הפסד ממון שיגיע לו⁶¹ אם יטפל בהשבת האבידה, אף על פי שמן הדין אינו חייב לטפל בשל חברו במקום הפסד ממונו, יש לו לאדם להכנס לפניו משורת הדין שלא ידקדק לומר שלי קודם⁶², כי אם בהפסד ברור.

⁵⁹ שו"ע ונו"כ רסד א

⁶⁰ כתב בערוה"ש דהיינו כשכבר פגע באבידתו, אבל כשאינה לפניו אלא רוצה לילך ולחפש שמא ימצאנה, אבידת חברו קודמת. ולכאורה מדברי הפוסקים משמע שאפילו בספק הפסד אמרינן אבידתו קודמת, וכ"כ בהלכה למשה פי"ב ה"א כמ"ש הרמב"ם שם שאם יכול להחזיר שתיהן, חייב להחזיר שתיהן, ואם אינו יכול להחזיר אלא אחת, אבידתו קודמת, שמדיוקא דרישא משמע שבספק אינו חייב ומדיוקא דסיפא משמע שבספק חייב, ופירש בכוונתו שמדינא אינו חייב בספק הפסד, אלא שבגמרא אמרו כל המקיים בעצמו כך סופו לבא לידי כך, ופרש"י שיש לאדם להכנס לפניו משוה"ד ולא לדקדק אם לא בהפסד דמוכה, ולכן כתב הרמב"ם דיוקא דסיפא שאע"פ שהוא ספק יחזיר ולא ידקדק.

⁶¹ סמ"ע סימן רסד סק"א, ומשמע דוקא הפסד אבל לא מניעת הריוח, ובשו"ע הרב כתב שה"ה מניעת הריוח.

⁶² וכתב הסמ"ע סק"ב שבכל דבר הצלת ממון חברו יכול אדם תמיד למצוא צד היתר שעלול להפסיד חובו או שיתבטל מעסק פלוני שיבא לו מזה ריוח ממון, וסיים השו"ע שאם מדקדק תמיד בכך פורק ממנו עול גמ"ח וסוף שיצטרך לבריות, ועיי' סמ"ע סק"ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ב. מעיד למלך

כהן גדול שהיה יודע איזה⁶³ עדות אינו חייב להעיד ואפילו בב"ד הגדול, שאין זה מכבודו שיעמוד לפני ב"ד ושילך ויעיד, אך אם המלך⁶⁴ צריך לעדותו ילך ויעיד בב"ד הגדול⁶⁵ משום כבודו של מלך. וה"ה אם העדות היה לדבר איסור לאפרושי מאיסורא, או לקידוש החדש, הולך ומעיד.

ג. אין מושיבין מלך בסנהדרין ולא מלך וכהן גדול בעיבור

שנה

אין מושיבין⁶⁶ מלך ישראל בסנהדרין שאסור לחלוק עליו ולמרות את דברו⁶⁷, אבל מושיבין כהן גדול אם היה ראוי בחכמה.

⁶³ רמב"ם כלי המקדש שם הלכה ט ערוך השולחן העתיד הלכות כלי המקדש סימן כד סעיף יד
⁶⁴ ומדנקט למלך ישראל משמע דבכל מלך ישראל מיירי אפי' אינו מבית דוד ואפשר לומר דמאחר שבזמן הזה בעונותינו שאין לנו לא מלך ולא שר ולא נפקא לן מידי בין מלכי ישראל למלכי בית דוד להכי סתם וכתב ואם היה יודע עדות למלך ישראל דמלך בית דוד גם הוא לא נפיק מכלל מלך ישראל ועי"ל שקיצר ולא חשש לפרש מפני שסמך על מ"ש בפ"ג מהלכות סנהדרין ועי"ל שמאחר שמן הדין אפי' מלכי ישראל דן ודנין אותם אלא דמשום מעשה שהיה בעובדא דשמעון בן שטח גזרו ואמרו מלכי ישראל לא דן ולא דנין אותם כתב רבינו כאן מה שהוא לפי הדין. כס"מ שם. ובהר המוריה שם כתב שמה שאין דנין מלכי ישראל היינו דוקא בזמן שהיה רעים וחטאים אבל רבינו כתב הילכתא למשיחא ואז יהיו המלכים טובים וישרים נכנעים לתורה והא למלכי בית דוד שפיר מעיד כמשי"כ התוס' בד"ה והא תנן וכו'. רק דהש"ס לא רצה לאוקמה המשנה דמיירי במלכי בית דוד דוקא וכמשי"כ התוס' שם (ועיין במר"ן משי"כ בזה) ועוד בפשיטות ניהא דמיירי כאן בדיני כה"ג ולא בדיני מלך וקמ"ל דבאותו מלך שדנין אותו אז הכה"ג מעיד לו
⁶⁵ יש לעיין למה כתב ה"ז הולך כבי"ד הגדול הא גם המלך נדון לפני בי"ד קטן כגון בדיני ממונות ובדיני מלקות אמנם למדתי תירוץ לזה מהלח"מ פ"א מהל' עדות ה"ג שכתב דכל בי"ד לבד בי"ד הגדול מיקרי קטן לגבי הכה"ג יעו"ש היטיב לכן כתב דוקא לבי"ד הגדול אבל מה שהשמיט הך דבן מלך יש לעיין בזה ודוחק לומר דהך למלך ישראל ר"ל כל שנוגע למלך ישראל היינו בנו ג"כ.

⁶⁶ רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ב הלכה ד

⁶⁷ כתב הרב בעל כנה"ג דאף דאין מושיבין את המלך בסנהדרין מ"מ אם בא המלך מעצמו ודן עמהם אין מוחזין בידו וכו' יעו"ש והקשה הרב מהר"י הלוי זלה"ה דא"כ מאי מקשה הגמרא פ' כהן גדול על מ"ש דכהן גדול מעיד בפני המלך ופריך והא אין מושיבין מלך בסנהדרין וכו' נימא דאיירי בשבא המלך מעצמו וישב שם וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

אין מושיבין בין השבעה שמעברין את השנה, לעיבור השנה⁶⁸ לא מלך⁶⁹ ולא כהן גדול, מלך מפני חיילותיו⁷⁰ ומלחמותיו⁷¹ שמא דעתו נוטה בשבילן לעבר או שלא לעבר, וכהן גדול מפני הצנה שמא לא תהיה דעתו נוטה לעבר כדי שלא יבא תשרי בימי הקור והוא טובל ביום הכפורים חמש טבילות ועשרה קידושין ואם יעברו יהי כבר חורף וקר לו⁷².

ד. חולץ וחולצין כו' קא פסיק ותני לא שנא מן האירוסין ולא שנא מן הנישואין

מה שהתבאר שכהן גדול⁷³ שמת אחיו ה"ז לא ייבם אלא חולץ, דין זה הוא אף על פי שהוא מן האירוסין. למרות שאין בה אלא איסור לאו ולא איסור עשה, מכל מקום גוזרים מדרבנן ביאה ראשונה אטו ביאה שניה כמו שהתבאר לעיל.

⁶⁸ רמב"ם הלכות קידוש החודש פרק ד הלכה יא

⁶⁹ אף על גב דבלא"ה אין מושיבין מלך בסנהדרין ומעברי השנה צריכין שיהיו מסנהדרין כנ"ל ה"ט מ"מ הרי כתב רבנו לקמן רפ"ה שהסנהדרין יכולין ליתן רשות לסמוך אחר שיעבר את השנה

⁷⁰ שיש מלכים שמחלקין ממון לחיילותיהן כך וכך לשנה ונוח לו שיהיו כל השנים מעוברות ויש מלכים שנוטל המס בשנה ומחלק לחיילותיו בכל חדש ואם יוסיפו חדש צריך ליתן משלו ונוח לו שלא יעברו. ובירו' רפ"ד דסנהדרין יש עוד טעם שאין כבוד המלך לישיב בשבעה ומכאן משמע שאין להכניס שם אנשים אחרים

⁷¹ שאין חתן הולך למלחמה שנה תמימה ואם יעברו את השנה נמצא שהחתנים לא ילכו עוד חדש ונוח לו שלא יעברו. בני בנימין

⁷² ואף על גב שאם הי' כה"ג זקן או איסטנים היו מחמין לו את המים כמש"כ רבנו בפ"ב מעוה"כ ה"ד זה רק בזקן או איסטנים אבל בכל שאר הכה"ג לא עשו כך. נמוקי מהרא"י לישב קו' התוס'. ובתוס' כתבו מפני הצינה

מפני קרירות הרצפה שכל היום הי' עומד יהף
⁷³ רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יז הלכה יב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

